

Boekbespreking

Medische aansprakelijkheid

Eindredactie mw. prof.mr. W.R. Kastelein
Uitgever Koninklijke Vermande, Den Haag, 2003
ISBN: 90 5903 1601

Er is in Nederland wel degelijk een claimcultuur, die ook toeneemt. Dat is mede het gevolg van een markante verbetering van de rechtspositie van de patiënt in wetgeving en rechtspraak. Zo erg als het in Amerika is, zo stelt één der auteurs, zal het in Nederland wel niet worden.

Een voorbeeld: u stelt ten onrechte bij een patiënte de diagnose borstkanker. Na enige tijd blijkt dat er foto's verwisseld zijn; patiënte heeft dus geen kanker. In een soortgelijk geval werd een smartengeldvergoeding van ongeveer € 4500 overeengekomen. Smartengeld kan worden toegekend indien er sprake is van geestelijk letsel. Dit letsel dient wel goed te worden onderbouwd door een deskundige.

Naast smartengeld kan echter ook een schadevergoeding worden toegekend worden door de rechter of worden overeengekomen door de betrokken partijen. Hierbij moeten vragen worden beantwoord, zoals: is er werkelijk schade geleden, heeft de fout de schade veroorzaakt (d.w.z.: is er een *conditio sine qua non*-verband tussen de fout en de schade), heeft de benadeelde zelf ook (deels) eigen schuld? Hoe zit het met de bewijslast? Voor de eiser zal het dikwijls ondoenlijk zijn om te bewijzen dat er een fout gemaakt is. En als er een fout gemaakt is, was die fout wel causaal voor de geleden schade?

Ook In het geval van een fout of schade is het *informed consent* van belang. Een arts mag alleen tot een ingreep overgaan als de patiënt hier toestemming voor geeft. De toestemming is alleen rechtsgeldig als de patiënt *voldoende* was geïnformeerd. Als de patiënt voldoende informatie heeft gekregen, is er een rechtvaardigingsgrond om tot de ingreep over te gaan, die de arts kan bevrijden van aansprakelijkheid. Het bestaan van deze rechtvaardigingsgrond dient de arts wel te bewijzen.

Bij een fout of schade wordt natuurlijk ook gekeken of gehandeld is volgens voorschriften, protocollen of richtlijnen. Wat is het verschil hiertussen? Hierover wordt onder meer gezegd: voorschriften *moeten* worden opgevolgd. Richtlijnen zijn niet-verbindende handelingsinstructies. Protocollen zijn vaak lokale vertalingen van landelijke richtlijnen. Als de hulpverleners vergeten een protocol na te leven, kan dat worden aangemerkt als een tekortkoming.

Bovenstaande punten, gelicht uit 'Medische aansprakelijkheid', geven een goede indruk van juridische aspecten bij fouten en schade. Het boek omvat net 100 bladzijden tekst, geschreven door zes autoriteiten op hun gebied. Bij een geval van schade na een medische procedure spelen tal van aspecten, zoals boven weergegeven, een rol. Ze komen voor ons medici vaak pas tot leven als er een praktijkvoorbeeld wordt gegeven. In dit helder geschreven boekje worden er vele gegeven. Toch zullen stijl en taakgebruik ons medici wat minder aanspreken. Het komt toch meer over als een boek door en voor juristen. Voor wie wat meer wil weten over dit onderwerp en bereid is daar wat moeite voor te doen, is dit boekje echt een aanrader. Echter, lang niet elke vraag zal worden beantwoord; veel vragen wachten nog op beantwoording door een rechter. Het is boeiend om kennis te nemen van de twijfels, die ook juristen hebben.

Dr. R. van Dijk Azn

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.